

SECTION: SOCIAL SCIENCES.

SEKCJA: NAUKI SPOŁECZNE.

How to cite: Hryshchenko, M. (2023). Psychological and social aspects of professional self-realisation in the work of police officers: trends and challenges. *Global Innovations and Collaborative Solutions in Contemporary Science* (pp. 187-190). Futurity Research Publishing. https://futurity-publishing.com/international_conference_3/

Психологічні та соціальні аспекти професійної самореалізації в роботі працівників поліції: тенденції та виклики

Psychological and social aspects of professional self-realisation in the work of police officers: trends and challenges

Грищенко Максим Віталійович ¹

¹ кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, Заступник начальника сектору моніторингу, відділ поліції № 2 Харківського районного управління поліції № 2 Головного управління національної поліції в Харківській області, м. Харків, Україна, maxik.top@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0002-6516-671X>

Accepted: November 13, 2023 | **Published:** November 24, 2023 | **Language:** Ukrainian

Abstract: In light of the constant changes in society and the internal challenges faced by law enforcement officers, this study aims to identify trends and challenges that affect their ability to achieve internal harmony and professional development in their work. The following research methods were used: critical analysis, generalisation and systematisation; the inductive method was applied. The thesis presents a definition of the term “professional self-realisation”, identifies the psychological and social aspects of professional self-realisation of police officers and reveals the trends and challenges of their professional self-realisation.

Keywords: professional self-realisation, socio-psychological conflicts, psychological comfort, self-development, stress

Вступ. Розуміння психологічних та соціальних факторів, які впливають на професійну самореалізацію працівників поліції, є важливим елементом у контексті вивчення їх професійної та особистісної ідентичності. Професійна діяльність працівників поліції вимагає не лише фахових навичок, але й внутрішньої згуртованості та вміння впоратися з психологічними викликами. Тенденції та виклики, які впливають на їх професійну самореалізацію, становлять складну мозаїку, де наявність адекватних стратегій управління емоціями та взаємодії з соціальним середовищем визначають успішність виконання службових обов'язків та загальний психологічний комфорт.

Мета роботи полягає в розкритті основних тенденцій та викликів, які впливають на можливість досягти внутрішньої гармонії та професійного розвитку у роботі працівників поліції.

Досягнення даної мети зумовлює необхідність виконання наступних *завдань*: 1) висвітлення поняття «професійна самореалізація» в сучасному суспільстві; 2) визначення та узагальнення психологічних і соціальних аспектів професійної самореалізації працівників поліції; 2) розкриття сучасних тенденцій в професійній самореалізації в роботі працівників поліції та визначення викликів.

Результати дослідження. Професійна самореалізація в роботі працівників поліції визначається як процес досягнення особистої задоволеності, відчуття власної ефективності та задоволення роботою в рамках своєї професійної діяльності. Професійна самореалізація включає в себе постійний розвиток, досягнення професійних цілей та особистісне зростання у сфері правоохоронної діяльності (Лях, 2021).

В таблиці 1 представлено психологічні та соціальні аспекти професійної самореалізації працівників поліції.

Таблиця 1

Психологічні та соціальні аспекти професійної самореалізації працівників поліції

№	Аспект	Опис
1	Психологічний комфорт	Емоційна стабільність та психологічний комфорт у виконанні службових обов'язків допомагають працівникам поліції уникати стресу та викликів, пов'язаних з роботою у високонапруженій атмосфері.
2	Особистісне зростання	Процес саморозвитку та вдосконалення особистості через професійну діяльність може стимулювати самореалізацію.
3	Міжособистісні взаємини	Якісна взаємодія з колегами, успішне врегулювання конфліктів керівництвом та громадою має великий вплив на самопочуття та задоволення від роботи.
4	Задоволення від роботи	Психологічне задоволення від професійної діяльності може бути важливим аспектом самореалізації.
5	Сприйняття цінностей	Створення ситуацій, де особисті цінності співвідносяться з місією поліцейської роботи, сприяє внутрішній гармонії та самореалізації.

Джерело: власна розробка автора на основі (Твердохлебова, 2020;. Correia, I. et al, 2023)

Отже, психологічні та соціальні аспекти професійної самореалізації у працівників поліції включають в себе емоційну стабільність, взаємодію з оточуючим середовищем, особистісний розвиток та задоволення від виконуваної роботи. Такі аспекти визначають психологічний комфорт

та стимулюють внутрішню гармонію, що є важливим фактором успішної самореалізації в професії поліцейського.

У сфері психологічних та соціальних аспектів професійної самореалізації поліцейських спостерігаються деякі сучасні тенденції (Лях, 2021; Лопатинська, 2023)

1. Удосконалення підходів до психологічної підтримки - зростає увага до психологічної підтримки та тренування емоційного інтелекту для поліцейських з метою покращення внутрішньої стійкості та навичок керувати стресом;
2. Розвиток програм саморозвитку - з'являються програми та ініціативи, спрямовані на особистісний та професійний розвиток поліцейських, включаючи тренінги із стресостійкості та психологічного здоров'я;
3. Зміни у взаємодії з громадськістю - поліцейські активно працюють над покращенням взаємодії з громадськістю, що може впливати на їх самооцінку та відчуття професійної цінності;
4. Збільшення ролі психолога в системі правоохоронних органів - розширюється роль психологів у поліції, що дозволяє більш ефективно впливати на психологічний клімат та підтримку поліцейських;
5. Фокус на самопізнанні та саморозвитку - зростає свідомість про важливість особистісного росту та постійного вдосконалення як важливих факторів успішної професійної діяльності.

Також існують і виклики у сфері психологічних та соціальних аспектів професійної самореалізації працівників поліції, які включають (Твердохлебова, 2020; Correia, et al, 2023):

1. Стрес та психологічне навантаження - високий рівень стресу та психологічного навантаження, пов'язаний з роботою, може негативно впливати на психічне здоров'я та емоційний стан поліцейських;
2. Травматичні ситуації - поліцейські часто зіштовхуються з травматичними подіями та стресовими ситуаціями, що може призвести до появи посттравматичного стресового розладу та інших психологічних проблем;
3. Соціальний тиск - високі очікування суспільства до дій поліцейських, а також можливі конфлікти з громадськістю, яке може створювати соціальний тиск та впливати на їх самооцінку;
4. Баланс між особистим та професійним життям - працівники поліції часто зіткнулись з викликом збереження балансу між професійними вимогами та особистим життям, що може впливати на їх емоційне та психічне становище;
5. Нестабільність ситуацій та вплив поточних соціально-політичних конфліктів, воєнного стану та військової агресії на професійну самореалізацію працівників поліції - поліцейські стикаються зі змінами у сфері правопорядку, що може вимагати адаптації до нових викликів та ситуацій, які впливає на їх психологічну готовність.

Висновки. Тема професійної самореалізації у працівників поліції відкриває важливі психологічні та соціальні аспекти, які впливають на їх роботу та особисте життя. Психологічний

комфорт, міжособистісні взаємини, саморозвиток та соціальне сприйняття цінностей грають велику роль у стимулюванні професійного зросту. Однак, виклики, пов'язані зі стресом, травматичними ситуаціями, соціальним тиском та збереженням балансу між роботою та особистим життям, потребують уваги та системних підходів для забезпечення психологічної стійкості та підтримки поліцейських у їх професійній діяльності. Врахування таких аспектів сприятиме покращенню робочого клімату та благополуччя працівників правоохоронних органів.

Література

- Твердохлебова, Н. Є. (2020). Особливості професійної самореалізації працівників поліції. *Психологічні та педагогічні проблеми професійної освіти та патріотичного виховання персоналу системи МВС України*. Харків, с. 269-270 https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/27_03_2020/pdf/83.pdf
- Лопатинська, І., & Кучерган, Є. (2023). Соціально-психологічні фактори життєво-професійної самореалізації поліцейського. *Наукові перспективи*, 10(40), 787-798. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-10\(40\)-787-798](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-10(40)-787-798)
- Лях, Н. В. (2021). Правові та психологічні засади реалізації гендерної рівності в діяльності Національної поліції України. *Юридична психологія*, 2(29). <https://doi.org/10.33270/03212902.14>
- Correia, I., Romão, Â., Ramos, S., & et al. (2023). Protecting Police Officers Against Burnout: Overcoming a Fragmented Research Field. *Journal of Police and Criminal Psychology*, 38(4), 622-638. <https://doi.org/10.1007/s11896-023-09584-4>